

РЕЦЕНЗИЯ

От акад. Дамян Николов Дамянов, дмн

За доц. Никола Йорданов Колев – участник в конкурс за академичната длъжност „професор” по научната специалност „обща хирургия”

Конкурсът е обявен в ДВ бр. 105/6.12.2013 г. за академичната длъжност „професор” в областта на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1. Медицина и научната специалност „обща хирургия” за нуждите на Катедрата по обща и оперативна хирургия към Медицински факултет на МУ – Варна, I хирургическа клиника на УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД, Варна. Документи по конкурса е подал един кандидат - доц. Никола Йорданов Колев, дмн.

Доц. Никола Колев е 40-годишен. Завършва Медицински университет – Варна през 1998 г. Започва работа като специализант в I-ва хирургическа клиника на Университетска болница „Св. Марина”. През 2001 г. след конкурс е избран за асистент към Катедрата по обща и оперативна хирургия. Изминава пътя на старши и главен асистент. През 2008 г. защитава дисертация и придобива образователната и научна степен „доктор по медицина”. На тази база през 2011 г. е избран за доцент към същата катедра. През 2013 г. придобива научната степен „доктор на медицинските науки”.

Същевременно през 2003 г. придобива диплом за специалност по обща хирургия. През 2012 г. е избран за ръководител на Катедра по обща и оперативна хирургия към Медицинския университет. Има многократни и разнообразни допълнителни курсове, като е специализирал в Италия, Швейцария, Германия, САЩ, Словения, Белгия, благодарение на което придобива сертификати в областта на лапароскопската и роботизираната хирургия, в областта на органната трансплантация, върху ендоскопски и ехографски техники, върху специализираното изследване на сентинелни лимфни възли, невроендокринни тумори и др. Един от курсовете е посветен на административна и бизнес квалификация.

В конкурса доц. Колев представя, наред с двата дисертационни труда, участие в два учебника в чужбина, в единия от които е разписана една рубрика, а в другия участва в четири отделни глави. Глава III. Учебници и монографии в България съдържа 27 заглавия. 15 от тях обаче представляват статии, включени в сборници от доклади от национални хирургични конференции и конгреси от 2006, 2010 и 2012 г., които са събрани в книжно тяло, но не би трябвало да се третира като участие в монографии. Такъв характер имат 4 статии в две национални ръководства, имащи характер на завършващ дискусите документ от националните сбирки „МОРЕ” 2011 и 2012 г. Като участие в научни книги приемам още 5 глави в книгите „Остър панкреатит”, „Ретроперитонеални и абдоминални тумори”, „Анастомози в коремната хирургия” (2 статии), „Съвременна хепатология” и „Обем на лимфната дисекция при ректален рак”. В четвърта глава на списъка са представени 15 публикации в 8 чуждестранни списания, от които три са под печат. В пети раздел са дадени 77 публикации в

български списания, от които 1 статия е под печат, а 8 заглавия трябва да отпаднат, защото са дублирани с раздел 3. В шести и седми раздел в отделни списъци са представени публикувани в чуждестранни (21) и български списания и сборници (17) резюмета на изнесени доклади. Тази немалка публикационна активност трябва да бъде подплатена с още 87 участия с доклади в чужбина и 129 доклади, представени пред български научни прояви. Не прецизирам детайлно тази научна активност, но подчертавам че тук на няколко места отново се намират заглавия, които се дублират с публикувани статии. Независимо от тези забележки и необходимостта от отпадане на някои дублирани заглавия, публикационната активност на доц. Колев и в български, и в чуждестранни списания е достатъчно голяма и напълно отговаря на изискванията на Правилника на университета по отделните показатели.

Научното творчество на доц. Колев е свързано основно с коремната (висцералната) хирургия. Според етажността на стомашно-чревния тракт може да се отбележи, че: на заболяванията на стомаха и дуоденума са посветени 13 публикации, от които голяма част са свързани с ендоскопската лазерна хемостаза, както и използването на други прийоми като електрокаутер и инжекционни апликации. Четири статии са свързани с лечението на гастроезофгеалната рефлуксна болест, а една статия – с лечението на рака на стомаха. В областта на чернодробната хирургия има шест публикации върху ехинококовата болест, една – върху принципите на чернодробната трансплантация, две – върху чернодробните абсцеси, една върху интраоперативната ехография и една върху метастазите от невроендокринни тумори. Не споменавам тук няколко статии, посветени на метастатичната болест при колоректален карцином. На заболяванията на жлъчната система са посветени 5 статии, засягащи интраоперативната холангиография, ендоскопската ретроградна холангиография, ятрогенните лезии, мястото на билиарния дренаж при обтурационен иктер и един казус. Една публикация е посветена на усложненията при остър панкреатит. Основно място при хирургията на гастроинтестиналния тракт представляват проучванията върху лечението на колоректалния карцином. В тази област са дисертационните трудове на кандидата. Тук проблемите са както в областта на диагностиката, така и на хирургичното лечение. Изследвани са молекулни маркери (8 статии); мястото на ендоскопската ехография и на сентинелното маркиране (16); обема на лимфната дисекция, ендоскопското и лапароскопското лечение на карцинома, мултимодалното лечение на болестта включително с чернодробна резекция на метастази, детайли в стадирането и оперативната техника и т.н.

Друга група от шест статии обсъжда диагностиката и хирургичното лечение на туморите на надбъбрека. Само върху ендоскопските хирургически манипулации при горна и долна ендоскопия спират вниманието 10 други статии; върху психологически и управленски проблеми при експлантация на органи – 4 статии. На внедряването на позитронната емисионна КТ са посветени 2 статии. 15 други публикации разглеждат по-общо хирургични проблеми като мястото на телехирургията, ретроабдоминални тумори,

вентрална херния, животозатрашаващи инфекции, перитонит, следоперативно кървене и повръщане, особеностите на обучението по хирургия, включително дистанционно.

Като научни приноси от публикациите на доц. Колев приемам:

1. Внедряването на метода на интраоперативно сентинелно маркиране при колоректален карцином.
2. Подобряване на радикалността при хирургичното лечение на рака на ректума чрез въвеждане на изследването на сентинелните лимфни възли, на лапароскопска хирургия, на интерсфинктерна резекция и други методи
3. Усъвършенстване и детайлизиране на комплексната диагностика и прогноза на колоректалния рак чрез въвеждане на всички новаторски ендоскопски, ехографски и рентгенови методи.
4. Внедряване на изследването на генетични фактори за профилиране на туморите с ефект върху подбора на лечението и подобряване на резултатите.
5. Въвеждане на съвременен мултимодален подход при лечението на колоректалния карцином.

В отговор на другите изисквания на закона и правилника на университета трябва да се посочи, че доц. Колев има учебна натовареност последователно с упражнения и лекции, която достига 300 и повече учебни часа и е над норматива. Той е научен ръководител на 2-ма успешно защитили докторанти и на друг докторант, работещ в момента дисертационен труд. Член е на Съюза на учените в България, на Българското хирургическо дружество и на три международни и европейски асоциации. Носител е на две награди за научни експозета, представени на два международни конгреса. Представил е академична справка за 13 цитирания в чужбина, както и служебна бележка за публикуване на статии с импакт-фактор с достатъчно висока научна тежест.

Доц. Колев е хирург, достигнал до сериозна професионална и научна квалификация в млада възраст за традициите на България. Той е достатъчно популярен в научните среди с авторитетни доклади и участие в дискусиите с български и чуждестранни докладчици. Известна е неговата сериозна хирургическа активност и участие в големи и много големи по обем и сложност оперативни намеси. Заема позицията на ръководител на катедра, както и на научен ръководител на по-млади от него лекари. Има изявена творческа активност в България и в чужбина. Познаваме е в международното научно пространство. Всичко това ми дава основание убедено да предложа на научното жури доц. Никола Йорданов Колев, дмн да бъде избран на академичната длъжност „професор по хирургия”.

Рецензент:

София, 14 февруари 2014 г.

акад. Д. Дамянов